

**СИБ ТРЯБВА ДА УПРАЖНЯВА
ПО-ТВЪРД ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ПРАКТИКИ У НАС**

Куряж®

Списание за социални права и интеграция • Година XXIII • Брой 4 • април 2014 г. • Цена 0.50 лв

АКЦЕНТ

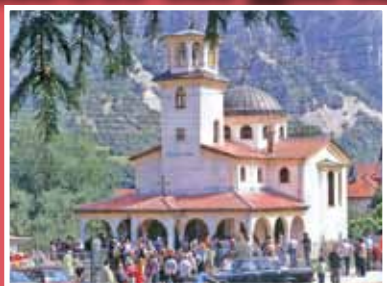
ИМАМ ДУМАТА

ХРИСТО СТОЙЧЕВ –
председател на
РО на СИБ –
Силистра –
и координатор
за региона,
председател и на
ОО на СИБ

3 - 5

АНГЕЛИНА ПОСТРОИ ЦЪРКВА

23 - 26

За правата на хората с увреждания

15 - 22

ПРОЛЕТНИ ПРАЗНИЦИ

6 - 12

ЛЕГЕНДА ЗА ЗМЕЯ

33

Разказана от
Светла БОЛНЕВА

НЯКОЛКО СЪВЕТА КЪМ НОВИТЕ ДЕПУТАТИ

Фейлетон от
Пею ПЕЕВ

38 - 39

Акцент

СИБ ТРЯБВА ДА УПРАЖНЯВА ПО-ТВЪРД
ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ ЗА ПРИЛАГАНЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРАКТИКИ У НАС

3 - 5

Добрите вести идват с Кураж

Кореспондентите ни от цялата страна разказват
за пролетните празници и други събития

6- 14

Справочник

За вашите права

15 - 22

Доброто

Ангелина построи църква (К)

23 - 26

Стоимена Александрова:

27 - 28

Пълна промяна в училище ...

Деца в Брацигово взеха стипендии...

Вместо номинация - зов за помощ -

Благодарности

29

Покана от Разград

29

Има разбиране и подкрепа от община Ихтиман - *Ненка Божиčkova*

30

Чудесна инициатива!

30

От вчера - за утреИдеята дойде от... *Весела Парашкевова*

31

Кураж поема щафетата

32

Легенда за змея - *Светла Болнева*

33

Забавни страници

34 - 40

**ЧЕСТИТО ВЪСКРЕСЕНИЕ
ХРИСТОВО!**

**БЪДЕТЕ ЗДРАВИ
И ВЯРВАЙТЕ В ДОБРОТО!**

ИМАМ ДУМАТА

ХРИСТО СТОЙЧЕВ -
председател на РО на СИБ –
Силистра - и координатор
за региона, председател
на ОО на СИБ

Кураж: Г-н Стойчев, ти си един от учредителите на СИБ – твоите спомени?

- Учредяването на СИБ беше идея на млади, ентузиазирани хора, които наистина искаха да направят нещо, за да въздействат върху държавната и местна власт в името на хората с увреждания. Искане да се създаде организация с име, подобна на старите и утвърдени вече съюзи като тези на слепите и глухите. Искане ръководството на СИБ да намери пътища за въздействие и върху решенията на Народното събрание, на Министерския съвет и респективно - на Президента, за да започнат да се прилагат европейските норми на отношение към хората с увреждания и в нашето общество.

К: Хубаво е, че подчертаваш този факт, защото

СИБ ТРЯБВА ДА УПРАЖНЯВА ПО-ТВЪРД ГРАЖДАНСКИ КОНТРОЛ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРАКТИКИ У НАС

някои субекти се опитват да обезценят приноса на СИБ в тази мисия.

- Проевропейската политика бе заложена в нашата организация много преди България да стане член на ЕС. Затова СИБ беше една от първите НПО, която стана член на Европейския форум на хората с увреждания (EDF). Тези успехи бяха постигнати след 1998 г. по време на мандата на г-н Коцев. Той е много упорит и умее да се застъпва, да довежда докрай идеите ни. Защото, ако се стремиш към нещо ново, то не идва наготово, а с много усилия, с много настояване. Ненапрасно нашият съюз, макар че е една от най-младите организации на хора с увреждания, изгради добър авторитет и вече е най-голямата в страната национално представителна организация.

К: Можеш ли да посочиш някои от факторите за този авторитет?

- Известни са опитите да се орязват преференции и права

ИМАМ ДУМАТА

на хората с увреждания, които извоювахме през годините, но все пак много малко от тях бяха загубени и то пак благодарение на СИБ, който е стожерът и в Националния съвет на хората с увреждания в България (НСХУБ). И тази битка се води непрекъснато. Не по-малко значение има и ще има политиката на СИБ да работим в сътрудничество с органите на местната и на държавната власт. Извоювано бе и изискването тези органи също да търсят нашето сътрудничество чрез Закона за интеграция на хората с увреждания – нека да си припомним чл. 5 от ал. 2 от него: Държавната политика за интеграция на хората с увреждания се провежда от Министерския съвет, Министъра на труда и социалната политика, областните управители и органите на местното самоуправление в сътрудничество с национално представителните организации на и за хора с увреждания, национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, съобразно приета Национална стратегия за хората с увреждания...

К: А нашите структури по места на ниво ли са в това партньорство?

- СИБ реализира немалко проекти в тази посока и там, където нашите доброволни сътрудници са сериозни, има успехи. При нас, в Силистра, вече четири кметски

СИБ ТРЯБВА ДА УПРАЖНЯВА...

мандата има представител на ОО на СИБ в Обществения съвет за социални услуги и социално подпомагане. На него се разглеждат и одобряват предложения за разкриване на нови социални заведения в общината, за разширяване на съществуващите защитени жилища, за старчески домове с отделения за лежачо болни, за домове за деца с увреждания, за рехабилитационни центрове и др. Разглеждат се и молби на социално слаби граждани от общината за парично подпомагане за лечение, за операции, за погребения, за издръжка на деца – ученици на безработни и самотни родители, за пострадали от природни бедствия и др. Одобрените получават еднократна помощ до 400 лв. за един мандат. Освен това член на ОО на СИБ е и член на Комисията по определяне и издаване на „Карти за паркиране“ на трудно подвижни лица. Заседанията на Обществения съвет и на тази Комисия се провеждат веднъж в месеца целогодишно.

К: Къде все още не успявате?

- С младите хора - да направим по-добри контакти, да ги привличаме за наши членове и доброволни сътрудници. Защото те се интересуват преди всичко от възможността да си изкарват сами прехраната, а ние не можем да им предложим много. Но трябва

► ва да привличаме млади и грамотни хора и в местните организации, и в централното управление.

К: А как ръководството на СИБ да подхожда към някои случаи, които са акт на разкол в организацията, към онези наши доброволци, които не са ефективни и години наред ги влачим?

- Има случаи, когато дадем възможност на някой да работи на отговорно място, отворим му очите, а той започва да мисли повече за собствения си джоб. Една от причините за това, според мен, е, че наши структури се регистрираха като юридически личности. Уж за работа по проекти! Но тези проекти невинаги са по силите на местните структури. Регионалният координатор не може да бъде и мениджър, и счетоводител, и да върши работата си като координатор! При това винаги се изисква организацията да има собствени средства, трябва да разполагаме и с хора, които разбират от такива неща, ако ги няма - да се ангажират специалисти, за които са необходими хонорари...Кредитите не са решение за нас - това е опасна практика! И всъщност стана така,

че някои хора, работещи по проекти, започнаха да се отделят от СИБ, за да печелят за себе си. Но това - подчертавам - е само мое мнение! Никого не ангажирам.

К: Ти също си оптимист за бъдещето на СИБ - на какво основание?

- Така или иначе ние сме тръгнали по пътя на Европа - а там нещата не са такива, каквито все още са при нас. И ако досега Европа си е затваряла очите, рано или късно ще иска прилагането на общоприетите норми и у нас. Аз познавам много млади хора с увреждания, които работят навън, защото тук все още не им предлагат подходяща работа. Един от тях е няколко години в Испания и твърди, че там нещата са коренно различни! Няма начин управляващите да не знаят за това! Може би все още у нас няма финансови възможности! Но, като че ли, причината е повече в липса на желание за прилагане на законите. Например за достъпността - общините са задължени да финансират достъпността! Но няма нито контрол, нито санкции...

К: Дано не си говорим десетилетия наред за европейските норми, както за достъпността...

- СИБ все още го има и се надявам да упражня повече натиск спрямо партньорите ни, т.е. по-сериозен граждански контрол за реалното прилагане на европейските практики у нас! ■

ПРОЛЕТНИ ПРАЗНИЦИ

ПОПОВО

Ангел АНГЕЛОВ

НА 21.03.2014 ГОДИНА СЕ СЪСТОЯ СРЕЩА на членове от ОО на СИБ и деца със специални образователни потребности по проект «Включващо обучение към ОУ „Св. Климент Охридски“ - Попово. Децата изработиха картички на тема „Да посрещнем пролетта!“ Срещата започна със стихове за пролетта и поднасяне на картички от децата на хората с увреждания с пожелание да се вгледат в красотата на природата, за повече приятни мигове и кураж. Членовете на ОО на СИБ подариха флумастери и скицници на децата от проекта и им пожелаха успех в училище и още творчески изяви. Срещата продължи с голямо настроение, много емоционални разговори и почерпка.

Светломир КИРОВ

ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОО НА СИБ от лудогорския град с председател Иванка Петкова първо отбелязаха Деня на самодееца - 1 март и посрещнаха Баба Марта. Фолклорният състав към клуб „Детелина“ направи

празника много забавен. А 8 март събра отново в Разград близо 150 души от клубовете на СИБ в Исперих, Самуил, с. Звънарци и с. Дяново. Поздрав към всички отправиха председателят на Общинския съвет

- Разград Милена Цанева и представители от Федерацията на жените. Известният в цяла България „Капански ансамбъл“ направи следобедът на хората още по приятен и допринесе за доброто настроение на всички с брилянтните си изпълнения на народни песни. А щом дуо „Перла“ се включи в програмата, накара почти всички да станат и да се хванат на хорото. Викторина с награди пък изненада късметлиите, които си тръгнаха с подарък за спомен. ■

ДОЛНА БАНЯ

НА МАЛКА ПАТЕРИЦА членовете на Сдружение-то на хората с увреждания „Венетица“ в Долна баня се събраха в своя клуб, за да отбележат наскоро отминалия женски празник и най-вече да почетат с 60-годишния юбилей на

Любомир КУЗЕВ

своята неуморна председателка Стоянка Стринска. Таня, както я наричат по-вечето долнобанци, вече десет години ръководи общинската организация на СИБ в рилския град. Мнозина от младите пък я помнят и споменават с добро ▶

► ДОЛНА БАНЯ

като дългогодишна учителка по пеене и музика в СОУ „Неофит Рилски“, като корепетитор и ръководител на училищните хорове, както и в детската музикална школа към народно читалище „Рила 1898“. И така цели 36 неуморни години. Днес Таня се радва на дъщеря и син и прекрасни внуци. Но най-щастлива е в клуба сред своите приятели.

На празника топли думи сподели инж. Светла Стоименова от ръководството на сдружението, след което ѝ връчи цветя и подаръци с голяма благодарност за всичко, сторено от нея досега като председател на клуба на инвалидите. Поздравителен адрес получи юбиларката от пенсионерския клуб „Надежда“ с председател Атанаска Лазарова, а за всички дами имаше по букет от краси-

ви и ароматни карамфили с пожелание за здраве и щастлива година. Специално за рождения ден на Таня Добринка Кантарджиева бе подредила красиви куплети. За юбиларката имаше още песни и стихове с добри думи и пожелания. За празничната трапеза долнобанки отново се бяха

отлично подготвили - баница, зелник, погача, салати и мезета, пивка ракийка и червено вино. На финала, естествено, рожденниката Стоянка Стринска почерпи всички с парче от юбилейната торта.

Радка ЗЛАТЕВА

ТВЪРДИЦА

ОЩЕ В РАННИТЕ ЧАСОВЕ на деня в клуба на СИБ „Вяра, Надежда и Любов“ в Твърдица имаше оживление. Донесени бяха хубави питки, приготвени от Мария Николова. Чудесна месеница донесе Пенка Господинова. Иван Денчев бе приготвил голяма тава с палачинки. Отговорниците Денчо Дянков, Иванка Матеева, Радка Иванова се бяха погрижили нищо да не липсва по масите.

Празникът бе открит от Митка Димитрова. Накратко за историята на 8-ми март говори Станка Калайджиева. Към жените с приветствия се обърнаха Илия Захариев и Денчо Дянков. На всички жени бяха подарени малки сувенири - детелинки, символ на късмет и щастие, за което се

- бе погрижила нашата лъчезарна Румяна Димова. Със стих „Мама“ Мила от втори клас, внучка на сем. Господинови, поздрави присъстващите майки.

Кратка, но интересна и забавна викторина бе подготвила г-жа Димитрова. Всички бяха с весело и приповдигнато настроение. Всеки искаше да покаже нещо интересно или забавно изживяване през дългогодишния семеен живот. В разгара на веселбата бяхме

приятно изненадани от зам. кмета на общината г-н Ненов. С букет карамфили той поднесе поздрав за празника и подари цветята на жените. Гина Гиздева изпя песен за майката и рецитира стих за „Твърдица“, написан от нея. Всички останаха доволни. Отивайки си, коментираха приятно преживените часове на празника. ■

Желязка ДИМИТРОВА

ЖЕНИТЕ ОТ Основната организация на СИБ „Елпида” - Поморие отпразнуваха 8-ми март съвместно с Клуба на пенсионера «Анхиало». Празничното веселие продължи с много музика, хора и отлично настроение. ■

ЗА ПРАЗНИКА на жената в клуба на инвалидите и пенсионерите в столичния кв. Връбница 1 бе организирано хубаво тържество с богата почерпка, много музика, песни и танци. Председателката на клуба Магдалена Донкова произнесе кратко слово за значе-

СОФИЯ, КВ. ВРЪБНИЦА

нието на 8 март, обогатено с много куплети от българската лирична класика. А Райна Арсенова я изненада – с

приветствие, с посвещено на нея авторско стихотворение и с цвете.

Всички в хор благодариха на своята председателка за добрината ѝ, за усилията ѝ да прави живота на хората от клуба разнообразен и по-красив. После започна веселбата! (Р. А.) ■

КАСПИЧАН

СТАНА ВЕЧЕ ТРАДИЦИЯ през всяко тримесечие ОО на СИБ в Каспичан с председател Радка Колева да празнува рождениите дни на своите членове. В края на март празникът беше обогатен и с посрещането на първа пролет. Клубът се изпълни с хора не само от Каспичан, но и от населените места на общината. Певческа група от клуб „Устрем“ поздрави рождениците, като им пожела много здраве и благоденствие.

Салим САЛИХ

Г-жа Колева също поздрави всички рожденици и им раздаде подаръци от името на организацията. Виха се кръшени хора под звуците на веселата музика, изпълнена от Румен Маринов. Всички си пожелаха да празнуват все така и в бъдеще.

И ГО НАПРАВИХА НА ПЪРВИ АПРИЛ, когато ОО на СИБ в Каспичан заедно с Национално сдружение на русофилите отпразнуваха Деня на хумора и лъжата.

Радка Колева (в черни дрехи) получава награда - грамота за стихотворения, надигравания и хумори-

Това е един от най-веселите празници в годината. Затова шегите не само са позволени, а желателни. Според традицията, ако човек не успее да излъже някого до обяд, на свой ред ще стане жертва на подбив. Закачките в

този ден са незлобливи и не целят да засегнат никого. Но най-добрата първоаприлска шега е тази, на която всички се смеят, дори човекът, на чиито гръб е изиграна.

В клуба на инвалидите се събраха млади и стари, за да се пошегуват и, ако може, и да се поизлъжат. Съвместната работа роди и стихотворение за деня на лъжата, автори на което са участници в срещата.

*Слава каспичански инвалиди,
таралежи вечно бодри,
смели, свежи!
Нека да се отбележи -
никой да не ни се ежи!*

Представителки на русофилите - в ролята на баба Цоцолана ■

ОБЩИНСКИ ТУРНИР ПО ШАХ-МАТ

ХИТРИНО

Салим САЛИХ

Членове на ОО на СИБ в село Хитрино, област Шумен, взеха участие в общински турнир по шах-мат, който по традиция се провежда в село Висока поляна. Поради големия брой участници състезателите бяха разпределени в четири групи, а системата по която се проведеха срещите, беше „всеки срещу всеки“. Първите двама от всяка група оформиха финална група, където срещите отново се играха по системата „всеки срещу всеки“. Така след близо пет часа двубои се излъчиха първенците на всяка група, които отново играха „всеки срещу всеки“ и

оформиха крайното класиране.

Победител на шах турнира за 2014 година стана Кязим Осман - бивш учител от с. Висока Поляна, втори е Ибрахим Мехмед, трети е Ружди Али от с. Висока поляна и четвърти е Талиб Талиб от с. Звезгор. На класиралите се на първите три места бяха раздадени купа, медал и парични награди от 40 лв, 30 лв и 20 лв. ,четвъртият получи 10 лв. На всички състезатели, участвали в общинския турнир, община Хитрино раздаде по един шах. ■

ОП „Развитие на човешките ресурси“
BG 0513D001-5л1л05 „Съпричастност“
Проект BG051PO001 -5.1.05-0001
Създаване на център за подкрепа и

целова ориентация на хора със зрителни увреждания с изнесени офиси. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на ОП „РЧР“, съфинансиран от ЕСФ на ЕС

Национална кампания „Запази зрението си“

Всяка секунда на планетата ослепява по един възрастен, а всяка минута по едно дете. По данни на Световната здравна

организация за 2010 г. 285 млн. души са с увредено зрение. От тях 39 млн. са напълно слепи. Основните причини за загубата ▶

▶ на зрението са некоригирани рефракционни аномалии /42%/ и катаракта /33%/. Световната тенденция за увеличаване на населението на земята и неговото застаряване, естествено водят до нарастване на очните заболявания. Световната здравна организация прогнозира, че през 2020 г., 84% от всички зрителни увреждания ще бъдат сред хора на възраст над 50 г. В България 35-40 хиляди граждани имат различна степен на трайно увреждане на зрението. Бързото развитие на офталмологията днес гарантира своевременната диагностика на очните заболявания и позволява 80% от тях да бъдат успешно лекувани.

Позовавайки се на статистически данни Европейските офталмолози считат приоритетни за наблюдение очните заболявания - катаракта, детска слепота, глаукома, диабетна ретинопатия, макулна дегенерация, роговична слепота и рефракционни аномалии /късогледство, далекогледство и астигматизъм/.

Уважаеми читатели, зрението е безценен дар и изисква много грижи:

Редовните прегледи и грижите за очите значително намаляват влошаването на зрението, свързано с напредването на възрастта. Ако почувствате проблем с очите, незабавно посетете очен лекар;

При преждевременно родени деца или преседели в кувъз провеждайте ранни прегледи;

Ежегодно замервайте очното си налягане след навършване на 40 години;

Плискайте очите си със студена вода 5-7 пъти на ден, за да ги предпазите от замърсяване;

Периодично, след консултация с офталмолог, извършвайте точни корекции на вашите очила;

Когато ползвате компютри, спазвайте следните изисквания:

- разстоянието от екрана да не е по-малко от 30 см, а за деца – 40 см;

- ученици от първи до девети клас трябва да ползват компютъра един час, а по-големите от тях - два часа. Задължително им осигурете периодични почивки;

- използвайте очила с филтър, независимо от степента на защита на екрана.

Хранете се здравословно:

- Плодове и зеленчуци, богати на витамините А, Е и С предпазват от макулна дегенерация, катаракта и глаукома;

- За повишаване остротата на зрението пийте отвара от боровинки или черница. Срещу възпалени очи помага зеленият чай, а при червени очи – билката Очанка.

Уважаеми читатели, човек възприема 80% от заобикалящата го информация с очите, за това не допускайте светлината да угасне в тях.

Васил ДОЛАПЧИЕВ,
Ръководител на проекта ■

МЕЖДУНАРОДНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Смиляна ЗАПРЯНОВА

За трети път Пловдив стана домакин на европейския форум на социалните предприятия и кооперации на хора с увреждания

От 20 до 23 март шеста палата на Международния пловдивски панаир още от сутринта бе препълнена с посетители. Във форума участваха 82 фирми на хора с увреждания от 6 държави и представиха своята продукция – конфекция, мебели, пластмасови изделия, работни облекла, обувки и стоки за дома. Основният акцент тази година бе модата, която доминираше и личеше от покупателната страна на изложението.

Лентата бе прерязана от министъра на труда и социалната политика Хасан Адемов, който подчерта в изказването си, че това е празник на социалното предприемачество не само за България, но и за Европа и ще допринесе за разширяване територията на социалната икономика. Той с интерес разгледа щандовете и лично разговаря с производителите,

изказвайки възхищение от видяното. Повечето изложители споделяха, че трудно издържат на пазара и едва успяват да запазят работните си места. Гляма част от тях работят за износ и имат частично осигурени пазари, благодарение на спечелени европейски проекти.

„През изтичащия програмен период са усвоени 7 млн. лв. за резлизиране на проекти, свързани с подобряване и адаптиране на работни места и подкрепа на работодатели за наемане на хора с увреждания“, подчерта още министър Адемов.

Интересът на посетителите бе в следобедните часове на деня, когато се провеждаше и модно ревю с облекла за всички възрасти. Това показва колко решително се развива бизнесът на свободния български пазар. Блузи, поли, панталони и клинове се продаваха на цени между 10 и 17 лв., дамските сака - по 30 лв., а цените на детските дрешки започваха от 7 лв. – всичко от последните колекции на ТПК-тата за хората с увреждания.

На форума 10 български социални предприятия от участващите общо 82 наши и чужди фирми бяха отличени за въвеждането на иновативни технологии в производствата си. Между тях е фирмата на Латин Банков, член на УС на СИБ, също така и СИБ като организация, подкрепяща социалното предприемачество.

ЗА ВАШИТЕ ПРАВА

СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Социалните помощи са средства в пари и/или в натура, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали потребности на подпомаганите лица и семейства. Те се получават от лица, след като са изчерпани всички възможности за самоиздръжка и за издръжка от лицата по чл. 140 от Семейния кодекс.

Социалните помощи са: месечни; целеви; еднократни и се отпускат след преценка на: доходите на лицето или семейството; имущественото състояние; семейното положение; здравословното състояние; трудовата и учебната заетост; възрастта и други констатирани обстоятелства. Министерският съвет определя месечен размер на гарантирания минимален доход, който служи като база за определяне на социалните помощи. Условията и редът за отпускането, изплащането, изменянето, спирането, възобновяването и прекратяването на социалните помощи се уреждат с правилника за прилагане на ЗСП (ППЗСП) с изключение на целевите помощи за отопление, които се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика.

Социалните помощи се отпускат на лица и семейства по постоянен адрес, на който се извършва и социалната анкета. Право на месечна помощ имат лица или семейства, чийто доход за предходния месец е по-нисък от определен диференциран минимален доход (ДМД). Основа за определяне на ДМД е гарантираният минимален доход. В ППЗСП се регламентира как се изчислява ДМД за различните категории лица. За лицата с трайни увреждания са предвидени някои облекчени условия и по-висок коефициент при изчисляване правото за получаване на социална помощ и за целевата помощ за отопление. (Виж Закона за социално подпомагане Обн. ДВ. бр.56 от 19.05.1998г....посл. изм. ДВ. бр.66 от 26.07.2013г. и ППЗСП Обн. ДВ. бр.133 от 11.11.1998г., ... посл. изм. ДВ. бр.73 от 20.07.2013г.)

Забележка: Хората с трайни увреждания, на които намалената работоспособност е установена след навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или са я навършили в срока на решението на ТЕЛК (НЕЛК), ползват правата си по ППЗСП, независимо от определения в експертното решение срок.

Социалните услуги се основават на целенасочена социална работа в подкрепа на лицата за: осъществяване на ежедневни ►

дейности; социално включване и се предоставят въз основа на индивидуална оценка на потребностите и съобразно желанието и личния избор на лицата. Те се извършват срещу заплащане на такси или по договаряне от лицата, които ги ползват. Таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет, се определят с тарифа, утвърдена от Министерския съвет. Таксите за социални услуги, финансирани от общинския бюджет, се заплащат по Закона за местните данъци и такси.

Социални услуги се извършват от:

1. държавата;
2. общините;
3. български физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица;
4. физически лица, извършващи търговска дейност, и юридически лица, възникнали съгласно законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава от Европейското икономическо пространство.

Лицата по т. 3 и 4 могат да предоставят социални услуги само след вписване в регистър към Агенцията за социално подпомагане. Същите лица могат да предоставят социални услуги за деца до 18 години само ако получат лиценз и вписване в регистъра към АСП. (Виж чл. 18, ал. 2 и 3 от ЗСП)

Кметът на общината управлява социалните услуги на територията на съответната община, които са делегирани от държавата дейности и местни дейности, и е работодател на ръководителите на тези услуги с изключение на случаите на възлагане на управлението чрез конкурс или по договаряне при единствен кандидат на физически или юридически лица по чл. 18, ал. 2 и 3 на ЗСП.

Социалните услуги се предоставят в общността и в специализирани институции.

Социални услуги, които се предоставят в общността, са: личен асистент; социален асистент; домашен помощник; домашен социален патронаж; обществени трапезарии и други .

Специализирани институции за предоставяне на социални услуги са: домове за деца с физически увреждания; домове за деца с умствена изостаналост; домове за възрастни хора с увреждания; домове за възрастни хора с умствена изостаналост; домове за възрастни хора с психични разстройства; дом за възрастни хора с физически увреждания; дом за възрастни хора със сетивни нарушения и други. Социални услуги в специализираните институции се предоставят след изчерпване на възможностите за извършване на услуги в общността. (Виж чл. 36 от ППЗСП Обн. ДВ. бр.133 от 11 .11.1998г., ... посл. изм. ДВ. бр.73 от 20.08.2013г.)

▶ ПРАВО НА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПО ПРОГРАМА НА „НОИ“ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Съгласно Наредба № 1 от 2007 г. на НОИ за ползване и изплащане на финансови помощи за профилактика и рехабилитация имат лицата, осигурени за общо заболяване, майчинство и/или за трудова злополука и професионална болест.

Тези лица придобиват право на парични помощи за профилактика и рехабилитация, ако за тях са били внесени или дължими осигурителни вноски за период от шест последователни календарни месеца, предхождащи месеца, през който се провежда профилактиката и рехабилитацията.

Последното изискване не се отнася за лицата с увреждания, резултат от претърпяна трудова злополука или професионална болест.

Право да се ползват от програмата на НОИ имат и лицата, получаващи лична пенсия за инвалидност, ако не са навършили пенсионна възраст, не са осигурени и срокът на инвалидността в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК/ не е изтекъл.

Правото се предоставя еднократно в календарна година и включва: средствата за не повече от 4 основни диагностични и терапевтични процедури дневно; средствата за нощувки; частична парична помощ за хранене.

Продължителността на програмата е от 10 дни и се ползват в съответните лечебни заведения и санаториуми с които НОИ е сключил съответен договор. Лекуващия лекар отразява в медицинското направление необходимостта за рехабилитация 30 календарни дни преди датата на постъпване в дадената база. В срок до 10 работни дни преди датата на постъпване в санаториума в териториалното поделение на НОИ по настоящ адрес се внасят следните документи:

- медицинско направление
- документ за самоличност
- лична амбулаторна карта
- документ по образец, удостоверяващ осигурителните права на лицето

Лицата с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 % представят и експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/, както и декларация по образец, че не са осигурени. Лицата претърпели трудова злополука, представят и разпореждането за приемане на злополуката за трудова, а лицата с професионално заболяване представят и експертно решение за признаване на професионална болест. Лицата с противопоказания не се приемат от съответната база. (Виж Наредба № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация обн., ДВ, бр. 17 от 23.02.2007 г., в сила от 23.02.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 14 от 17.02.2012 г.) ▶

► ДОБАВКИ НА РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА С ТРАЙНИ УВРЕЖДАНИЯ

1. Ако до навършване на 2-годишна възраст на детето се установят трайни увреждания 50 и над 50 на сто, на майката се изплаща допълнителна еднократна помощ при раждане на живо дете. Помощта се изплаща независимо от доходите на семейството, когато детето не е оставено за отглеждане в специализирана институция за деца в размер, определен ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година. **(Виж чл. 6, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД) обн. ДВ. бр.32 от 29.03.2002г.,, посл.изм. ДВ. бр.109 от 20.12.2013г.)**

2. Месечна помощ за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст се предоставят в пари и/или под формата на социални инвестиции на семействата, чийто средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца, по-нисък или равен на дохода, определен за целта в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година, при условие, че детето: не е настанено за отглеждане на пълна държавна издръжка в специализирана институция за деца; редовно посещава подготвителните групи в детските градини или подготвителните групи в училищата за задължителна предучилищна подготовка на децата, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние; до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст редовно посещава училище, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние; живее постоянно в страната. **Размерът на помощта е по-голям за дете с трайно увреждане (Виж чл. 7 ал. 4 от ЗСПД)**

3. Месечна помощ за отглеждане на дете с трайни увреждания до навършване на 2-годишна възраст на детето в размер, определен със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година се предоставят в пари и/или под формата на социални инвестиции на майката (осиновителката), независимо от дохода на семейството при условие, че:

- майката (осиновителката) не е осигурена и не получава обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете по реда на Кодекса за социално осигуряване;

- детето не е настанено за отглеждане в специализирана институция за деца на пълна държавна издръжка;

- детето живее постоянно в страната. (Виж чл. 8, ал. 3 от ЗСПД)

4. Право на месечна добавка за деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, имат: 1. родители (осинови-

тели), когато отглеждат деца с трайни увреждания; 2. семейства на роднини или близки и приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

Размерът на месечната добавка се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, но не може да бъде по-малък от предходната година.

Правоимащите получават месечната добавка по постоянния си адрес от дирекциите «Социално подпомагане» на Агенцията за социално подпомагане.

Ако децата са настанени на пълна държавна или общинска издръжка в лечебни заведения, както и в специализирани институции и социални услуги - резидентен тип, за срок, по-дълъг от един месец, правоимащите не получават месечна добавка по ал. 1 за периода на престоя им в тях. (Виж чл. 8д от ЗСПД)

5. На семействата, чиито деца с трайни увреждания са записани в първи клас на държавно или общинско училище, се отпуска еднократна целева помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година.

Целевите помощи за учениците могат да се отпускат и като социална инвестиция по преценка на дирекциите «Социално подпомагане» със съдействието на училищните ръководства. Еднократната целева помощ се предоставя в пари и/или под формата на социални инвестиции независимо от дохода на семейството за деца с трайни увреждания. Размерът на еднократната целева помощ се определя ежегодно с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика за съответната година. Помощта се възстановява, ако детето не постъпи в училище. (Виж чл. 10а от ЗСПД).

По преценка на директора на дирекция «Социално подпомагане» месечните помощи по чл. 7, 8, както и целевите помощи по чл. 10а ЗСПД могат да се предоставят изцяло или частично под формата на социални инвестиции с цел осигуряване на равни възможности за децата при тяхното отглеждане, възпитание, обучение, образование, опазване на здравето, развитие и социализация в случаите, когато:

1. родителите не полагат грижи към децата си;
2. семейната помощ не се използва по предназначение.

Тези помощи могат да се предоставят заедно или поотделно под формата на:

1. пълно или частично заплащане на такса за детска ясла или детска градина;
2. пълно или частично заплащане на столово хранене;
3. закупуване на облекло, обувки, учебни пособия и др. (Виж чл. 35, ал. 1 и 2 от Правилника за прилагане на ЗСПД, обн. ДВ. бр.67 от 12.07.2002гизм. и доп. ДВ. бр.73 от 20.08.2013г.)

► ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

Към регионалните инспекторати на Министерството на образованието и науката се създават екипи за комплексно педагогическо оценяване и интегрирано обучение на децата с увреждания. За подпомагане на интегрираното обучение на децата с увреждания се създават ресурсни центрове за интегрирано обучение към Министерството на образованието и науката.

Министерството на образованието и науката осигурява:

1. обучение на децата с увреждания от предучилищна и училищна възраст в училищата по чл. 26, ал. 1, т. 1 - 10 от Закона за народната просвета и в детските градини по чл. 18 от същия закон;
2. подкрепяща среда за интегрирано обучение на децата с увреждания;
3. ранна слухово-речева, логопедична и психологична рехабилитация и рехабилитация на незрящи и слабовиждащи деца;
4. учебници, учебни помагала, съвременни технологии и технически средства за обучение на децата с увреждания до 18-годишна възраст или до завършване на средното им образование;
5. професионална подготовка на децата с увреждания и на лицата с увреждания до 29-годишна възраст.

Министерството на образованието и науката създава възможности за обучение на деца, които имат специални образователни потребности и не са интегрирани в обща образователна среда.

Лицата, получили увреждане след 16-годишна възраст, имат право на допълнително безплатно обучение по програми за общообразователно и професионално образование и обучение за възрастни, както и на начална рехабилитация по специфични програми за формиране на основни умения.

Висшите училища осигуряват:

1. подкрепяща среда, специални приспособления, подходящи учебни материали и допълнителна преподавателска помощ, подпомагащи процеса на обучение и оценяване на хората с увреждания;
2. подготовка на специалисти за работа с хора с увреждания.

Професионалното обучение на хората с увреждания се осъществява от:

1. Агенцията по заетостта;
2. работодателите или органите по назначаване;
3. (*) лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане, които предоставят социални услуги за хора с увреждания;
4. специализираните предприятия и кооперации.

(Виж чл. 16, 17, 18, 19 и 20 и 21 от ЗИХУ и Закона за народната просвета.) ■

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Пею ПЕЕВ

В ДВ. бр. 23 от 14.03.2014 г. е публикувано ПМС № 47/06.03 т.г., с което се изменя и допълва Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Възрастта и осигурителният стаж за получаване на пенсия за осигурителен стаж и възраст стават:

- от 01.01.2014 г. при възраст 60 г. и 8 м. за жените и 63 г. и 8 м. за мъжете и осигурителен стаж - 34 г. и 8 м. за жените, съответно 37 г. и 8 м. за мъжете;

- от 01.01.2015 г. при възраст 61 г. за жените, 64 г. за мъжете и осигурителен стаж за жените 35 г., а за мъжете - 38 г.;

- от 01.01.2016 г. при възраст 61 г. и 4 м. за жените, 64 г. и 4 м. за мъжете и осигурителен стаж за жените - 35 г. и 4 м., а за мъжете - 38 г. и 4 м.;

- от 01.01.2017 г. при възраст 61 г. и 8 м. за жените, 64 г. и 8 м. за мъжете и осигурителен стаж за жените - 35 г. и 8 м., а за мъжете - 38 г. и 8 м.;

- от 01.01.2018 г. при възраст 62 г. за жените и 65 г. за мъжете и осигурителен стаж за жените 36 г., а за мъжете 39 г.;

- от 01.01.2019 г. при възраст 62 г. и 4 м. за жените и 65 г. за мъжете и осигурителен стаж 36 г. и 4 м. за жените и 39 г. и 4 м. за мъжете;

- от 01.01.2020 г. при възраст 62 г. и 8 м. за жените и 65 г. за мъжете и осигурителен стаж 36 г. и 8 м. за жените и 39 г. и 8 м. за мъжете;

- от 01.01.2021 г. при възраст 63 г. за жените и 65 г. за мъжете и осигурителен стаж 37 г. за жените и 40 г. за мъжете.

Увеличава се възрастта за пенсиониране при непълнен осигурителен стаж най-малко 15 г., от които 12 г. действителен осигурителен стаж, както следва:

- от 01.01. 2014 г. - 65 г. и 8 м.;

- от 01.01. 2015 г. - 66 г.;

- от 01.01. 2016 г. - 66 г. и 4 м.;

- от 01.01. 2017 г. - 66 г. и 8 м.;

- от 01.01. 2018 г. - 67 г. ■

НОИ ОПРЕДЕЛИ ПОРЕДНИЯ СРЕДНОМЕСЕЧЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД, КАКТО СЛЕДВА:

- по чл. 70 ал. 4 от КСО за м. януари т.г. в размер на 664.17 лв., който служи за изчисляване на индивидуалния пенсионен коефициент;

- по чл. 70 ал. 2 от КСО за периода от 01.02. 2013 г. до 31.01. 2014 г. в размер на 651.12 лв. при изчисляване на размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата през м. февруари 2014 г.

ЕЗОК ВЕЧЕ ЩЕ ВАЖИ И В СЪРБИЯ

ДОГОВОРЪТ МЕЖДУ НЗОК И ИНСТИТУТА ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ
НА ЗАПАДНАТА НИ СЪСЕДКА ВЛИЗА В СИЛА ОТ 1 ЮНИ

На 20 март 2014 г. управителят на НЗОК д-р Румяна Тодорова и директорът на Института за социално осигуряване на Сърбия г-н Зоран Панович подписаха в Белград Договор за използване на Европейската здравноосигурителна карта (ЕЗОК) на територията на Република Сърбия. Съгласно този договор българските здравноосигурени лица, които притежават ЕЗОК или Удостоверение за временното ѝ заместване (УВЗ на ЕЗОК) ще имат право да ползват спешни здравни услуги за временния си престой на територията на западната ни съседка, в съответствие с разпоредбите на влязлата в сила от 01.02.2013 г. Спогодба между Република България и Република Сърбия за социална сигурност.

Здравните услуги ще се предоставят в лечебни заведения, включени в Плана за мрежата от здравни заведения и в частните здравни заведения, с които Републиканският фонд за здравно осигуряване в Сърбия е сключил договор за оказване на здравна помощ. По отношение на техния обхват ще се прилагат разпоредбите на Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност.

При ползването на здравните услуги българските осигурени лица следва да спазват процедурите, предвидени от законодателството на Република Сърбия, а именно: преди настъпване на осигурително събитие да заявят необходимостта от спешна помощ - пред компетентното звено на Републиканския фонд за здравно осигуряване по мястото на временния престой, с цел да им бъде издаден образец ИНО-1 „Здравен лист за чуждестранно осигурено лице и членовете на неговото семейство“, който да се представи на заведението, извършващо здравната услуга. По изключение, когато здравните услуги вече са били предоставени на българското осигурено лице въз основа на ЕЗОК или УВЗ, лечебното заведение допълнително изисква издаването на образец ИНО-1.

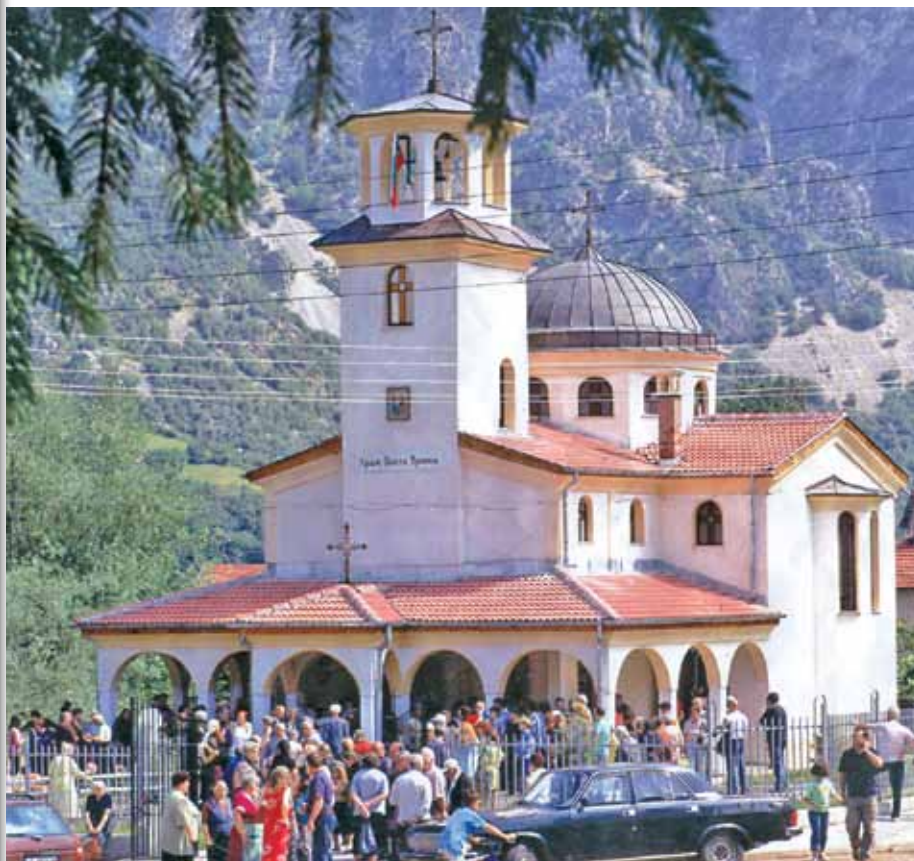
ЕЗОК или УВЗ заменят договорения към двустранната спогодба двуезичен формуляр BG/SRB 111 – „Потвърждение за право на обезщетение в натура за периода на престой в Сърбия“, и имат същата валидност като формуляра.

Ръководствата на НЗОК и Института за социално осигуряване на Сърбия обсъдиха и досегашното прилагане на Спогодбата между Република България и Република Сърбия за социална сигурност. За нейното по-ефикасно прилагане бе постигнато споразумение за начина, по който ще се решават занапред възможните спорни въпроси, свързани с нейното практическо прилагане в отношенията между институциите на двете съседни държави. ■

Опора, импулс, вдъхновение и
безкористна отдаденост - това е
християнската вяра, в името на която

АНГЕЛИНА ПОСТРОИ ЦЪРКВА

През 2005 година във врачанското село Згориград бе открита църквата „Света Троица“. И аз бях там, но не ядох и не пих на трапезата послучай събитието, защото обикновено има по-инициативни и по-окумуш за трапезата хора... А инициатор, основен двигател на всички дейности около построяването на този храм, включително и осигуряването на средствата, е АНГЕЛИНА НИКОЛЧЕВА – РАХАЛ. Понеже познавам тази нейна апостолска мисия, знам колко неприятности преживя и че продължава единборството ѝ със завистливи и грабливи хора, се заех да разкажа тази история. Тя може да ви се стори измислица само, ако в сърцето ви няма поне грам упование в силата, наричана Господ.

▶ АНГЕЛИНА ПОСТРОИ ...

За Ангелина Николчева-Рахал, лекар-гинеколог, инвалидизирана с над 70 процента загубена работоспособност, християнската вяра е в основата на нейния живот от раждането до днес. Колкото е вземала от вярата, толкова е и давала и дава, затова има основание да каже, че вярата ѝ е била винаги опора, импулс, вдъхновение и истинска, безкористна отдаденост.

Все пак я питам:

- Дали вярата в това, че нещо добро ще се случи, е достатъчно то да се случи, или само когато се помолиш на Господ истински, добротото идва? Дали вярата в това, че можеш да се справиш, т.е. да мислиш положително, да си оптимист, е истинският дар Божи?

- Всичко е от Господа, ние сме само пионките. Трябва да благодариш на Господ и с всяко свое дихание да хвалиш Господа.

- Ако не вярваш в Господ, значи ли, че нищо няма да получиш?

- Ами който не вярва в Господ, не знам как живее...

- Но ти виждаш, че има и лоши, и крадливи, и озлобени хора и те понякога живеят по-добре от останалите. Или онзи, който не носи Господ в сърцето си, пак живее по някакъв начин...

- Празен живот е това... Не го осъзнават, обаче! Ще го разберат, когато го „чукне“ Господ отгоре.

- Ти кога повярва в Господ ?

На мен вярата е вдъхнала баба ми. Тя беше вдовица, а от четирите ѝ деца само баща ми Йордан останал жив. Роден е на Богоявление – и наистина е дар от Бог. В село Згориград, близо до река Паликартица, на площада, дядо ми Николчо имал място и къщичка – там е роден баща ми. И понеже предишните деца умирали, баба ми, веднага щом се родило четвъртото ѝ дете, го завила в престилката си и го потопила в реката по съвета на един възрастен свещеник. После веднага го увила в топли дрехи...И баща ми беше много, много здрав. Но понеже не искаше да влезе в ТКЗС-то, го арестуваха, пратиха го и в Белене...Бил богат – имал 100 декара земя. Имал, защото умрели и трите му сестри и всичката земя наследил той... Като си дойде от Белене, направи рак на гърлото и на 62 години умря.

Но да се върна към мястото, където се е родил баща ми – долу в ниско до река Паликартица. Това е важно да запомниш!

А баба ми наистина още от ранна детска възраст ме посвети във вя-

► рата. Четяхме такава литература, тя ми обясняваше всичко и ме „хариза“ на Черепишкия манастир – това значеше всяка година да ме води там, месеше специален хляб и тръгваше пеша от Згориград, през Люти-брод до манастира, а навръщане - с влака от гара Черепиш до Враца и после пак пеша до нашето село...

Когато баща ми почина, аз бях на специализация за акушер-гинеколог. Искях да кандидатствам за асистентско място, но не стана. Знае се защо. В София живеехме с майка ми под наем в сегашния ми апартамент и понеже го продавах, аз реших да замина за чужбина, да спечеля пари и да го купя. Така и стана. Включиха ме съвсем случайно – благодарение на моя колежка хирург - в една група лекари за Нигерия. Знаех френски, бях изкарала и курс по английски и заминах. Договорът ми в Нигерия беше за 2 години. Там се запознах с Нами – ливанец от Бейрут и се ожених през 1983 година. Нами означава Божидар... И той като баща ми! Всъщност ние три пъти се подписвахме за брак – в Нигерия, в България и в Ливан... И три пъти халки купувахме!

Но преди да замина за Нигерия аз сънувах един сън: стоя на мястото, където баща ми се е родил. И виждам, че на известно разстояние пред мен е той, баща ми. И сочи с пръст – „Ето мястото“. В този миг отгоре пада силна светлина! И баща ми изчезва...

Събудих се страшно развълнувана и питам майка ми какво е това място, кой е там сега. Тя обаче нищо не знае, само това, че мястото е национализирано, защото е в центъра и там щяло да се прави нещо...

Когато се върнахме в България с Нами и когато времето стана друго, реших да отида в Митрополията във Враца - като че ли някаква сила ме отведе там... Искях да питам няма ли да правят църква и в Згориград. Уж има църковно място, а само една камбанария стърчи! От Митрополията ми казаха да говоря с кмета на Згориград, така от него разбрах, че имало някакви средства за църква, имало определено място с нотариален акт, но парите изчезнали и никой не поема ангажименти. Аз му заявих, че съм готова да помагам за родното си село и се върнах. И започнах да мисля, да умувам, споделих с майка ми, че определеното място не е за църква и затова не се почва строеж. И пак отидох в Згориград. Случи се в ден, когато идва специалистът, дето дава линия за строителство, пък аз исках да ми сложат колчета не един парцел. И тръгнах към общината да го търся. А общината е срещу реката. Стигнах там и се подпрях на един парапет над реката. И изведнъж видях същата светлина като в съня ми да огрява мястото! Втрещих се! Но усетих, че някой ме дърпа – един човек ме пита защо гледам това място, вила ли искам да строя. Не вила, отговарям, я ми кажи това място на кого е. Рече ми да питам кмета... Отидох при кмета. Чакай, вика ми той – тук има една скица. Пише - за строителство на Дом на миньора – и задраскано. После пише селсъвет и поща – задраскано. Здравен дом – и здравен дом не е ►

▶ АНГЕЛИНА ПОСТРОИ ...

направен, казва кметът. Хайде каза, да го задраскаме и него и отдолу да напишем Църковен дом. И обеща да направят геоложките проучвания. А аз обещах да помагам.

И когато отидохме след години да разгледаме мястото и да започваме основите, аз открих, че в онзи мой сън съм била застанала точно там, където е сега входът на църквата, а баща ми е застанал на олтара - защото е починал, а олтара е небесната част... Всъщност това бе мястото, отчуждено от дядо ми навремето, подготвяли го да правят едно, друго и нищо не станало...Имало е Божия промисъл!

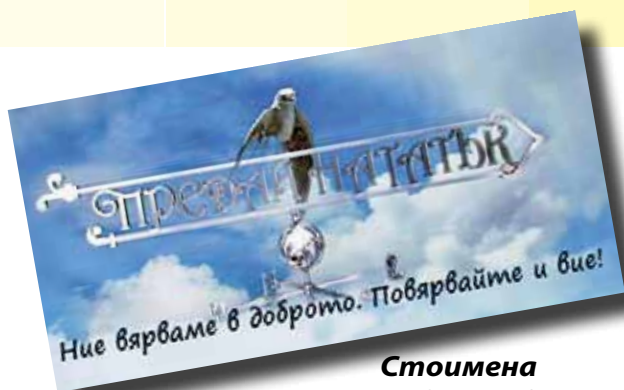
Макар че и лекарски кабинет си обзавеждах тогава, започнах упорито да работя и по този въпрос. Възложих проекта за църквата на една архитектка, но тя все ми казваше, че работата не върви, че няма идея, че не вижда църквата...Междувременно се обади един колега, на когото бях казала, че искам да построим църква в Згориград и ме пита дали си имам проект. Защото, каза ми, на събрание на СДС и ще дойдат наследниците на Иван Гърков - инженер, архитект, завършил в Братислава. Покани ме на събранието, представи ме и каза какво съм замислила. И синът и снахата на Иван Гърков ми подариха негов идеен проект, който не е бил реализиран...Не е ли пак Божия промисъл?

Така през 2005 г. открихме храма «Света Троица», през 2006 г. го осветихме. В приземния етаж има сервизни помещения, кухня, място за неделно училище. Дала съм много пари от себе си, търсех и дарения, последните левчета събирах на вратите на църквите «Св. Неделя», «Св. Седмочисленици» и други... Там се чувствах като на пост пред Господ! Още не съм пресметнала колко струва този строеж, но пазя всички документи и един ден и това ще се знае. Има, обаче, още довършителни работи, но от Митрополията започнаха номерата - смениха бравите, не ми дават ключове...А аз продължавам! Може би е изпитание за упоритостта ми! Страданието се дава на хора, които Бог обича...

Спомням си още нещо...Поръчах престолния кръст за църквата в Згориград на едно семейство и когато отидох да го взема, стори ми се страшно познат... А те, хората, ми казват, че друг такъв няма!. Тогава се сетих, че преди много години, още преди промените, в една нощ срещу Велики петък, сънувах точно такъв кръст на небето! Бяхме в Сливенския Балкан, мобилизирани като лекари на един лагер...Условията бяха ужасни, беше много, много трудно и сякаш нарочно ни събраха точно три дни преди Великден... За да не ходим на църква!

Иде пак Великден. Ако ви се струва, че страданията ви са твърде много, може би сте Богоизбран! И ако вярвате истински в Бог, трудете се за вярата си. Това заръча Ангелина...

**Стоимена
АЛЕКСАНДРОВА**

Пълна промяна в училище - децата се надпреварват да вършат добрини

Изненада за три деца със специални образователни потребности от ветренското училище «Св. Кирил и Методий» устрои навръх 8 март русият ангел Наталия Симеонова. В студиото на «Предай нататък» гостуваха тримата главни герои на изданието - Тошко, Бойка и Стоянка, заедно с техните майки, както и целият четвърти клас. Поръчителка на изненадата се оказа ресурсната учителка на тримата малчугани – Кристина Христова. Двете момичета имат обучителни трудности, Тошко - и затруднения с говора, каза директорката Лена Парова. Идеята на г-жа Христова е на тези деца, които са бедни, от ромски произход и много комплексирани, да им се покаже, че светът е отворен за тях точно толкова, колкото и за всяко друго дете. Те са толкова свити, че се страхуват да си мечтаят. Момичетата си мислят колко добре би било да станат фризьорка и маникюристка, а Тошко се впечатлява от работата на полицаите. Но всички мислеха, че не могат да по-

стигнат чак толкова. Малчуганите онемяха от възнение в студиото, когато Наталия ги срещна с представители на професиите, които толкова много харесват. Стоянка, Бойка и Тошко научиха един много важен урок в живота си. Че не бива да се страхуват да мечтаят и че ако искат мечтите им да станат реалност, трябва да ги преслед-

ват. Най-важното е - осъзнаха, че не са различни и че нито произходът, нито бедността могат да са пречка да се развиват и да станат хора с уважавани професии. При първото си гостуване Наталия даде на нашите възпитаници домашно - да описват старателно в тетрадка добрите дела, които са сторили. Месец и половина по-късно мога да кажа, че в тях има пълна промяна - те се състезават кой повече добрини да извърши, надпреварват се чии дела са по-значими, с по-голям ефект. Вече и преподавателите забелязват, че целият клас не е същият. Децата са по-отговорни, по-мотивирани, по-амбициозни да покажат колкото може по-силни резултати в клас, да дадат всичко от себе си. С жеста си ресурсната учителка е променила живота не само на тримата си възпитаници, но и на целия клас. И не само за ден, но и за дълго време напред. Дай, Боже - за цял живот да помнят, че доброто окрилява, че материалното не е всичко на този свят. ■

ДЕЦА В БРАЦИГОВО ВЗЕХА СТИПЕНДИИ

Стипендиите за второто тримесечие на учебната година получиха от Движението на българските майки възпитаници на Комплекса за социални услуги в Брацигово. Ден след Празника на жената доброволките на фондацията Вера Папазова, Гергана Николова и Иглика Иванова гостуваха на социалното заведение и зарадваха децата. И споделиха: "Срещата, както винаги, беше много зареждаща и емоционална, разказа доброволките. Не липсваха сълзите от радост, прегръдките за утеха и кураж, топлите думи и целувките за благодарност. Радостта, че се виждаме, винаги е взаимна. Похвалите са искрени, за които заслужават, както и загрижеността ни към тези, които имат повод да се оплачат. Надяваме се подкрепата и съветите ни за пореден път да им докажат, че ние вярваме в тях, мислим за тях, обичаме ги и ни е грижа, те са наши деца, и винаги ще бъдат!".

Паричната помощ се отпуска на ученици, показали старание в усвояването на учебния материал, или старание в развитието на своите дарования в областта на изкуството или спорта. Раздадени бяха 9 стипендии, на обща стойност 720 лв., събрани от Великденски благотворителен базар на фондацията в Пазарджик, както и 1 стипендия от 60 лв. от семейство Илиана и Иван Васеви. Доброволките предадоха на малчуганите още един цифров фотоапарат, подарен от анонимен дарител и 18 чувала с дрехи, обувки и играчки, дарени от съмишленици и приятели на движението. ■

ВМЕСТО НОМИНАЦИЯ - ЗОВ ЗА ПОМОЩ

Вместо да номинира себе си или приятел в конкурса за най-популярни ученик на СОУ «Георги Брегов» в Пазарджик, възпитаничка на школото пусна в секцията за предложения зов за помощ, на нуждаещ се от скъпо лечение бивш ученик от същото училище. Той е учил тук и е много добър приятел и страхотен човек», написа Рени Стефанова за Костадин Атанасов Костов. От представената информация става ясно, че Костадин е на 24 години и страда от мускулна дистрофия. В България няма лечение. Има в Израел, но цената е непосилна за семейството на заболялия младеж, който има една мечта – да проходи отново.

„Благодаря! Бъдете здрави... и ходете! Прекрасно е!“, завършва трогателното послание на Костадин, привлякло вниманието на потребители, които вече го споделят във Фейсбук и изразяват възхищението си от постъпката на Рени. ■

БЛАГОДАРНОСТИ

КАЗВАМ СЕ МАГДАЛЕНА ИВАНОВА, член съм на дружеството на СИБ в град Червен бряг с председател Росица Димитрова. Искам да изкажа благодарност от името на всички членове на нашето дружество към нашите спонсори, без които няма да имаме възможност да организираме хубави празници. А те са нашият съгражданин г-н Любо Нейков, собственикът на фирма „Калинел“ ООД г-н Марин Радевски и управителят на филиала в Червен бряг г-жа Данка Димитрова, управителят на фирма „Алфа-Марине“ – Горна Малина г-н Данчо Йорданов, кметът на община Червен бряг г-н Павлин Фильовски. Надяваме се да бъдат все така отзивчиви към нас, хората с увреждания, пожелаваме им здраве, радост, семейно щастие, нови успехи и хубави Великденски празници!

УВАЖАЕМА РЕДАКЦИЯ,

Пишат ви членовете на клуба на СИБ в с. Шияково, община Гулянци, област Плевен. Клубът има хор за народни песни, в който пеят 15 жени и те спечелиха много отличия в различни фестивали в страната. За тези постижения бяхме наградени с двудневна почивка в с. Балканец. Сърдечно благодарим на кмета на община Гулянци г-н Лъчезар Яков за осигурения транспорт за тази така необходима за нас почивка! Пожелаваме му здраве и красиви Великденски празници!

П О К А Н А

По случай 5 години от създаването на фолклорна група към клуба на СИБ „Детелина“ - Разград се организира празнично честване на юбилея на 29.05.2014 г.

Групите, желаещи да участват, трябва да направят заявка до 30 април 2014 г. като посочат броя на хората и представят списъци с трите им имена. Разходите са за сметка на участниците.

Очакваме вашите заявки на адрес:

Разград 7200, ул. „Хан Кубрат“ 1, Иванка Петкова

За повече информация - на тел :

0879436920; 0898626449 - Иванка Петкова

и 0895700075 - Милка Драгнева

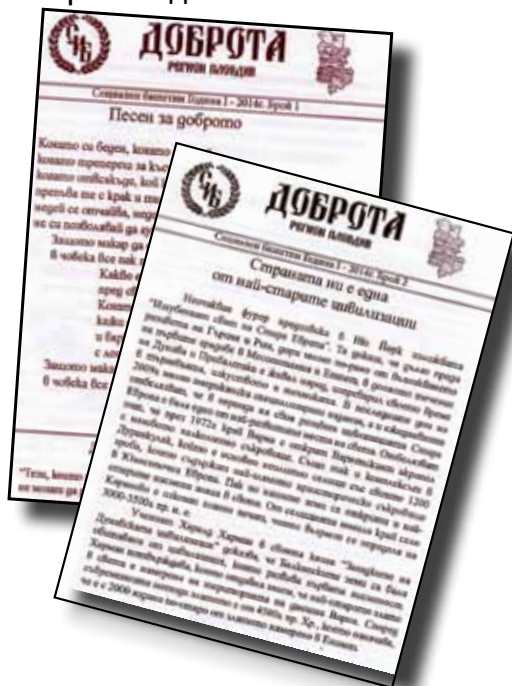
Има разбиране и подкрепа от община Ихтиман

Ненка БОЖИЧКОВА

Организацията на СИБ в Ихтиман съществува от 1990 година, оттогава до днес се смениха и хората в ръководството, а членовете се умножиха. Трудно беше да провеждаме дейностите си, докато не се сдобихме с помещение в кв. Клисарици, което ползваме задено с пенсионерския съюз. Клубът бе открит през 1990 г. и вече пет години се събираме редовно и за организационната ни работа, и за провеждане на различни чествания, национални или лични. Всяка година организираме и екскурзии. За всичко това сме изключително благодарни на общината – оттам поемат част от разходите ни за пътуествията, а през миналата година на празника за 3 декември кметът г-н Георги Илиев ни обеща, че ако в общината се получат повече помощи, ще даде и на хората с увреждания. И ето, че тази година през февруари той изпълни обещанието си – на всичките 495 души, членове на нашата организация, бяха раздадени хранителни продукти. В града ни има много фирми, но за съжаление те не откликват на нашите молби в това отношение. Затова искаме да благодарим на тези млади хора от община Ихтиман, че се погрижиха за своите болни съграждани! Нека да са живи и здрави и да споделят с близките си красиви Великденски празници! ■

Чудесна инициатива!

От тази година в Пловдивската регионална организация на СИБ се разпространява Социален бюлетин. Кой и как се справя с тази работа няма значение, важно е, че е намерен начин за по-ефективна връзка между организациите в региона, защото в него има полезна, интересна и любопитна информация. Ако можете, последвайте примера им! Все пак за СИБ годината е юбилейна и би било чудесно, ако има повече такива реализирани идеи! ■

ИДЕЯТА ДОЙДЕ ОТ...

Весела ПАРАШКЕВОВА

В един хубав есенен ден – денят на нашия град - на площада бе подредена фотоизложба „Средец през годините“. Това ми върна спомени, някои вече поизбледнели, но започнаха да се редят... И се запитах, ако ги нямаше снимките, писмата и картичките, дали щеше да се възстанови миналото, в което има много красиви неща и поуки? Отживелица ли са? Някога пишехме и получавахме писма и картички с топлите думи: „Здравей, мило другарче“, с честитки и пожелания, саморъчно написани и те се превърнаха в нещо като летописна книга на нашия живот. Сега пощенските кутии са пак пълни, но с лъскави, луксозни рекламни материали и писма, напомнящи за сметките в банките и други ведомства... Може би времето е таково - компютри, телефони и съобщения с шаблонен текст, взет от интернет. И колко време се помни това? Час, два, или... Много ми се иска да запитам: какво спечелихме и какво загубихме? В техническо отношение напредъкът е огромен, но цената не е ли много висока? Сега четем писма и поздравя по различни поводи на Ботев, Яворов, Славейков, Зола, Юго... Не чуваме ли как скърца писецът по белия лист и онзи омайващ аромат на мастило? И отново се питам трябва ли да осъдим на забвение писмото, картичката, снимката... Животът и след нас ще продължава, но нека остане споменът. И не като непотребна вещ, а като скъп антикварен предмет, на който цената расте с годините. Нашата памет понякога ни изневерява, забравяме доста неща, но когато погледнем снимката или картичката, вече сме в друго време. В Бургас има една галерия - «13-то стъпало» - собственост на известен учен лекар - д-р Методи Иванов. Какво я прави различна? Ами веднага се чувства онази успокояваща атмосфера - десетки грамофонни плочи и един стар грамофон и тиха нежна музика... Защо изхвърлихме и грамофоните, и плочите, както писмата и картичките?

Някога в младостта си чух една фраза: „Живей така, че като остарееш, да има какво да си спомняш, без да се срамуваш.“ Едва сега я разбирам истински. Старостта е мъдрост, а не бreme. И си пожелавам на мен и всички в третата възраст да съхраним спомена, картичката и писмото и всичко, което носи духът на времето!

ПОЕМА ЩАФЕТАТА

Е, дано не се наложи да ги декларираме като уникални антикварани „вещи"! Но те наистина биха ни възвърнали вкуса към исконни български ценности, предметни и духовни. И може да се сетим да поздравим някого със саморъчно написана картичка – каквато „Кураж" получи наскоро от една своя сътрудничка, за което ѝ благодарим! Ето я!

Но дали само картички, грамофонни плочи, книжки, писма са нашето минало? Има, например, чудесни стари легенди, преразказвани от поколенията във всички краища на България, има чудесни обреди, обичаи, песни, приказки, има невероятно оригинални и вкусни гозби, туршии и всякакви други вкусотии, има и изделия на сръчни и неповторими занаятчии и какво

ли не още, които ще си отидат заедно с бабите и дядовците ни... Искате ли да им вдъхнем отново живот чрез страниците на нашето списание! Ако откриете такива "златни зърна" и прецените, че не са достатъчно известни, разкажете ни за тях. Особено пък, ако са свързани по някакъв начин с хора, наричани някога недъгави, или белязани, инвалиди, хора с увреждания... Тоест хора, чиято съдба им е отредила различие, но не малоценност.

Днес, освен една красива картичка, имаме и една вълнуваща легенда...И откриваме рубриката „От вчера - за утре“.

*от 2-жа
Парашикевова
и кани вас,
уважаемите
читатели и
приятели на
списанието,
да разровят
старите
чекмеджета,
тавани и
мазета и да
открият
истински и
ценни спомени
от миналото.*

*Ангелът ми носи блага вест;
и ето - вече вървя непразна.
Нося хляб за сеяча на добри
чудеса, а в душата ми -
миротворни песни.*

На "Кураж" - Благодарност!

Ето ви легендата за Змея. Направих клип за нея като почит пред паметта на дедите ми. Мои близки помнят Гина, любимата на последния Змей. Това е доста голям микс от легенди, все в различно време, но все в с. Пирин.

Светла БОЛНЕВА

ЛЕГЕНДА ЗА ЗМЕЯ

Живял някога в с. Пирин мъж на име Стоян. Дом и семейство градил с Яна. Свекървата, обаче, пожелала да ги раздели и затърсила начин за това. Рекли й мляко от Змей да намери, където невестата спи - да наръси. Сторила го. Само че Стоян легнал на Яниното място и в полунощ змейско тяло добил. Денем човек, а нощем – друго. Непонятно и плашещо. А Яна? Яна не се уплашила, не се отделила от любимия. Той заживял в местност, наречена Чаушкото, където имали нива. Жената отивала сутрин, носела му храна и жънела. Нощем Стоян връзвал снопите. Тя не бивало да го вижда отблизо. Едан нощ нарушила забраната, приближила се. Усетил погледът ѝ, Стоян мигом загубил човешкият си облик. Разперил мощни криле и с тъжен вик полетял към близката непристъпна скала. Скрил се в един отвор среди скалата, който нарекели Змейова дупка.

Минали години, столетия. Дошъл модерният 20 век. Но историята на Стоян се помнела и се приемала като реалност. Реалност с продължение. През 30-те години на миналия век в селото започнали да се случват странни неща. Едан девойка – Гинчова Николинка – казала на майка си, че змей я люби. Идвал вечер при нея след залез слънце, в об-

раз на светлина се приближавал и с горещата страст на огъня я обладал – толкова силна, че

девойката изпадала в несвяст.

И друго странно се случило – тези хора строили къща с камъни. Нощем някой помагал – редил по градежа камък по камък, но все огромни, непосилни за човешка ръка. От обич ще да е било!

Но майката не искала такава за чедото си и в потайни доби от потайни места откъснала билки – стопръст. Направила отвара и поръсила Николина. Дошъл змеят, но не могъл да се доближи до любимата. Силата на отвара го спряла. Разгневил се. Това що градил – разрушил. Хората разказват, че и майката погубил. После отлетял в непристъпната си Змейова дупка и никой повече ни чул, ни видял го. Останала Николина, но добила психически отклонения. Дълги години скитала различна и самотна по околните села. Хората ѝ се подигравали, а тя само се усмихвала и отминавала, унесена в тайните си.

Мисля се, че, може би, превръщайки се в нещо нехорско, Стоян, с помощта на човешката обич, е щял да възвърне облика си. Може би! Стига ние хората да разбирахме какво е любов. Да я приемахме в различните ѝ форми и различните от нас носители.

Е, може пък и да се научим! ■

СТАРИЯТ БРЯСТ В СЛИВЕН СПЕЧЕЛИ НАДПРЕВАРАТА И СТАНА ЕВРОПЕЙСКО ДЪРВО НА ГОДИНАТА

Резултатите бяха обявени в Европейския парламент в Брюксел, а в церемонията участва Ансамбълът за народни песни и танци „Сливен“. Старият бряст пребори конкуренцията на дървета от Ирландия, Италия, Полша, Словакия, Уелс, Унгария, Франция, Чехия и Шотландия и спечели с 77 526 гласа чрез електронно гласуване. Дървото се намира в центъра на Сливен и е природен феномен на възраст около 1100 години от вида *Ulmus campestris* (полски бряст). Той е обявен за защитен обект. Обиколката му при корена е над 5.65 метра, а височината му достига 10 метра. ■

Съвети – ако ги искате...

КАК ДА ПОСТИГНЕТЕ НЕБРЕЖНА ЧУПЛИВОСТ НА КОСАТА БЕЗ УВРЕЖДАЩИ ЗА НЕЯ ПОСЛЕДИЦИ

Предлагаме ви да си приготвите спрей за кдрърици. За целта вземете бутилка с пулверизатор, напълнете я със **180 мл вода, добавете една супена лъжица морска сол и една чаена лъжичка гел за коса**. Разклатете флакона, за да се разбъркат съставките. Напръскайте косата, която трябва да е влажна, и леко оформете прическата с пръсти, за да се получи чуплив ефект.

Можете да си направите и втори вариант за спрей, който включва следните съставки: **150 мл вода или чай от лайка, 2 супени лъжици хималайска сол, 1 чаена лъжичка гел от алое вера, 1/2 чаена лъжичка балсам за коса, няколко капки етерично масло от бадем, цитруси, лавандула или жожоба**. Разбъркайте съставките във флакон с пулверизатор и впръскавайте сместа върху навлажнена коса, която после оформете с ръце, за да постигнете желанния обем и форма на кдръриците.

КАК ДА СИ НАПРАВИМ ПОЧИСТВАЩ ПРЕПАРАТ ЗА КИЛИМИ

Не всеки има възможност и време за цялостно измиване на килимите, а ако останат непочистени дълго време - миризмата им ще стане неприятна. Затова обаче има алтернативен метод, с който можете да освежите техния вид.

Необходими продукти:

- 300 г сода бикарбонат
- 75 г царевично нишесте
- 75 г царевично брашно
- няколко пъпчици каламфил
- 5-6 дафинови листа

Начин на приготвяне:

Всички съставки се разбър-

ркат в блендер. Содата ще възвърне наситеността на цветовете на килима, а каламфилът и дафиновите листа ще подобрят аромата му. Разпръснете пудрата по цялата повърхност на килима и нека сместа престои няколко часа. След това почистете площта на килима с прахосмукачка. ■

Източник: Edna.bg

ХОРОСКОП НА МАИТЕ

Ch'en - от 2 до 21 януари

Значение: Черна буря, Черно небе, Луна, Едно цвете, Запад

Тези, които са родени под знака на 'Ch'en' са хора на нощта. **Силите им се проявяват в часовете след падане на здрач и във времето преди първите лъчи.** Възползвайте се от енергията, която приижда във вас през това време на де-нонощието, за да развивате себе си напълно. Имате афинитет към лунната енергия и носенето на лунен камък увеличава връзката ви с нея. Вашата посока е Запад. Медитирането в тази посока би било много благотворно за вас.

Yax - от 22 януари – до 10 февруари

Значение: Зелена буря, Венера, Две цветя, Юг

Родените под знака на Yax са силно привлечени от принадлежащите към знака Yaxk'in' – 23 Ноември-12 Декември. **Венера е планетата, която ви управлява и по природа сте благонравни и обичливи.** Осланяйте се на миролюбивостта си, за да носите хармония на околните. Това е вашият подарък, да бъдете «пазачи на мира», с него можете да правите много добрини на света. Вашата посока е Юг.

Sak - от 11 февруари до 2 март

Значение: Бяла буря, Жаба, Съзвездие на жабата, Три цветя, Север

Принадлежащите към знака Sak' са хора на деня. Ранната сутрин е времето, в което получавате прилив на енергия. **Бъдете**

сигурни, че използвате това ценно за вас време, защото в противен случай някоя велика мъдрост може да ви подмине. Посоката ви е Север. Жабата е животното, което ви носи сила. Известна с адаптивността си и комфорта с промените, тя може да скочи от едно съзнателно ниво на друго, бързо и без усилие. **Възползвайте се от промените в живота си, защото това е вашата сила.**

Kej - от 3 март до 22 март

Значение: Червена буря, Дървета, Елен, Изток

Родените под знака Kej са хора на природата и се стремят към баланс. Можете да помогнете на околния свят, давайки пример на останалите чрез действията си. Огънят и червеният цвят са вашите енергийни източници. Прегърнете тези мощни сили и покажете природата си. Медитирайте в различни гори, това ще помогне за развиването на духа и тялото ви. Вашата посока е Изток. **Животно - талисман е благородният и нежен човек на гората - елен.**

Мак - от 23 март – до 11 април

Значение: Затворен, Прикрит, Бога на номер 3

Мак е единотнай-мистериозните знаци в астрологията на майте. Значението му е по-неясно дефинирано, отколкото на всички останали. Мак е загадка, това прави и родените под този знак тайнствени. **Правите много добре като пазите част от същността си само за себе си.** Думите, описващи зна-

► ка Ви са, мистериозен и прикрит'. Ако прекарвате повече време далече от другите, може да откриете тайните на съществуването. **Щастливото ви число е 3.** То има множество препратки в символиката през времето. 3 се счита за число-то на божественост, хармония и завършеност.

K'ank'in - от 12 април до 1 май

Значение: Земя, Куче, Жълто, Подземното царство, Жълто слънце

Родените под знака K'ank'in са хора на земята и слънцето. **Имат еднакъв афинитет и към планетата под краката си, и към силната енергия на слънцето.** Отделете време за медитация под слънчевите лъчи.

Прекарвайте времето си, както на земята, така и в нея. Ако е възможно, медитирайте в пещера, или най-малко посетете пещера и се насладете на спокойствието в утробата на Майката Земя. Вашето животно тотем е куче, по-специално – жълто куче. **Кучетата са добре известни с тяхната лоялност, но също така и със своята невероятна вътрешна сила.**

Muwan - от 2 май до 21 май

Значение: Бухал, Стон птица, Бог на дъжд и облаци, Огън

Родените в знака Muwan имат афинитет към огъня и водата. Два елемента, които са деликатно свързани по между си, особено по време на гръмотевични бури, когато огън и вода се намират във форми на дъжд и светкавици. **Това е времето, през което се зареждате с енергия.**

Вашето животно тотем е сова, известна също от майте като стон птица. Совите имат способността да виждат много добре. **Те са прозорливи и лесно могат да открият истината около себе си.**

Рах - от 22 май до 10 юни

Значение: Време за сеитба, Пума, Пара, Стрела, Барабан

Ягуарът е животно-тотем за родените под знака «Рах». Ягуарите са много важни за културата на майте. Те представляват лидерство. **Вашата лична сила е да бъдете лидер на другите.** Също така да имате характер на стрела – право напред или силата на постоянно биене на барабан.

Използвайте барабана в живота си. Той ще ви донесе стабилност и баланс. **Вашият елемент е парата, съчетание между земя, вода и огън.** Пара се издига от земята чрез топлина. Комбинирайте тези три елемента заедно в живота си.

Kayab - от 11 юни до 30 юни

Значение: Костенурка, Богинята Луна, Един Бог

Родените в знака «Kayab» имат естествено привличане към Луната и вътрешното усилие. **Без да осъзнавате, постоянно се опитвате да откриете себе си, търсейки дълбок смисъл в ежедневните ситуации.** Вашият тотем е костенурката. Тези свещени животни са от огромно значение като носители на древни мъдрости по земята. ■

Следва

По материали от итернет

НЯКОЛКО СЪВЕТА КЪМ НОВИТЕ ДЕПУТАТИ

Фейлетон от
Пею ПЕЕВ

Съвети за това, как да оцелеем и да преуспеем, какъв бизнес да започнем, как да си останем богати, въпреки превратностите в живота, са давани по различни поводи. Но статистиката премълчава, колко от тях са оказали някакво реално въздействие върху обикновения данъкоплатец. А днес политици и финансисти, бизнесмени и социолози, лекари и екстрасенси се напъват да създадат средна, разбирай заможна, класа. В нейно име се творят закони и подзаконови наредби, заради нея се провеждат митинги, протести и контрапротести, окупират се кръстовища и институции, пишат се научни трудове и се правят журналистически разследвания... И понеже всеки втори човек у нас се явява в някаква степен съветник на политици, държавници и общественици, един неизвестен гений си позволи да пусне в пощенската кутия на всеки депутат опорни точки за оцеляване след парламентарен вот на доверие или недоверие:

“Забрави, какво си писал, говорил и обещавал, преди да се обявят резултатите от вота. Ще ти го напомнят от опозицията и медиите при всеки удобен случай...”

“Не издигай кандидатурата си два пъти в един и същи избирателен район. Съгражданите имат по-точен мерник при стрелбата с развалени домати и яйца, защото са домашно производство.”

“Не се вслушвай в безплатни съвети! Хората обичат да се освобождават от ненужния товар, а всичко по-ценно запазват за собствена употреба... Депутатите са хора, нали!”

“Гласувай доверие на тези, които най-малко те познават... Всички други са в състояние да измъкнат от личното ти бельо някаква недотам чиста риза, по погрешка останала неизпрана.”

“Не сядай на една маса с преуспял човек! Непрекъснато трябва да му се възхищаваш и ще си останеш гладен, макар че сметката пак ти ще я платиш от джоба си...”

“Не давай на изпадналия в беда милостиня! Колкото и да дадеш, ще му се стори малко и ако не ти поиска още, значи, че те е намразил съвсем безкористно.”

“Не афиширай доходите си! Освен завист от страна на колеги, началници и електорат, това може да привлече вниманието и на данъчните власти.”

“Не купувай днес това, което може да получиш даром утре. Хората винаги настояват да се отблагодарят, за да бъдат забелязани.”

“Направи от сътрудниците си послушни изпълнители на волята си. ▶

- Заплащай им толкова, колкото едва да преживяват, но си затваряй очите пред страничните им доходоносни занимания. Това ще ги накара да ценят повече способностите ти на ръководител."

"Поддържай добри отношения с колегите от всички цветове, защото не се знае на коя врата ще се наложи да почукаш утре..."

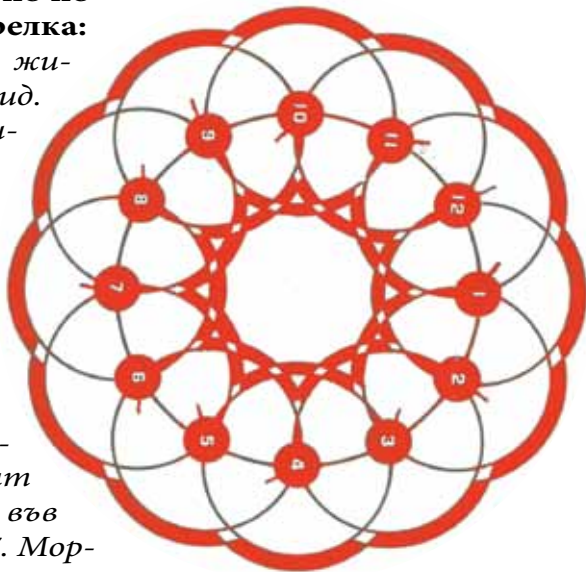
Следвайки тези съвети, прозорливият депутат никога няма да остане извън избираемо място в листите за следващите парламентарни избори. Но няма да получи истинско удовлетворение на политик, ако не обиколи най-малко за три мандата всички парламентарни групи и не получи лични впечатления от корупционната им практика. Наученото ще му послужи за написване на мемоари и очистване на името си от клеветите на злопаменни съпартийци. ■

КРЪГОСЛОВИЦА

Съставила Василка КИРОВА

От клетките с чертичка по посока на часовниковата стрелка:

1. Национален музей за живопис и скулптура в Мадрид.
2. Хищно животно от Хималаите с ръст на котка, сродно на малките американски мечки.
3. Точка на небесната сфера, противоположна на зенита.
4. Български цар (1918-1943).
5. Автомат, който извършва сложни действия, присъщи на човека.
6. Химически препарат за размножителна машина във вид на прах или течност.
7. Морски бозайник с плавателна ципа на краищата и тлъсто вретеновидно тяло.
8. Тържествен военен поздрав чрез стрелба.
9. Известна гръцка оперна певица (1923-1977).
10. Какавида, личинка (мн. ч.).
11. Маслинено дърво.
12. Серия американски космически кораби. ■

ОТГОВОРИ НА КРЪГОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 3

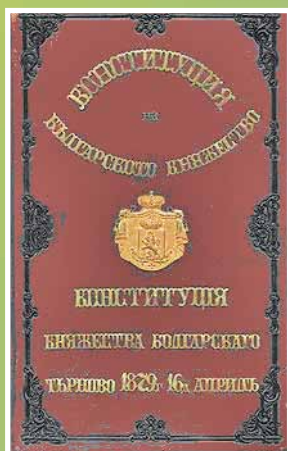
1. Невен. 2. Лорен (София). 3. "Арома". 4. Атина. 5. Тенис. 6. Етика. 7. Литак. 8. Пасти. 9. Алиса. 10. Илона. 11. Аника. 12. Ракла. 13. Омара. 14. Милева (Леда). 15. Лирика. 16. Ракита. 17. Рамона. 18. Орион.

АПРИЛСКИ ВЪРХОВЕ

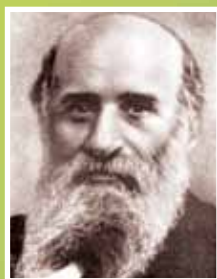
170 г. от излизането на бр.1 на сп. „Любословие или периодическо повсеместно списание” - първото българско списание, издавано и редактирано от Константин Фотинов, Смирна (1844 – 1846). Чрез него той съдейства за укрепване на националното съзнание на българския народ и повдига неговото самочувствие чрез примери от родната му история.

04. 04. - 95 г. от рождението на Веселин Ханчев, български поет, публицист, преводач и футболист (1919 – 1966).

16.04. - 135 г. от приемането на Търновската конституция на Княжество България, 1879 г.

03.04. - 135 г. от обявяването на София за столица - 1879 г. - от Учредителното събрание по предложение на проф. Марин Дринов, като стар български град, отдалечен от турската граница и средно разположен в българските земи, според тогавашното разбиране.

06.04. - 110 г. от рождението на Любомир Пипков, български композитор и музикален педагог, професор (1904 – 1974). Пипков написва първия химн на ПФК Левски през 1921 г. когато е само на 16 години.

13.04. - 1200 г. от смъртта на хан Крум, български владетел (неизв. – 814)

22.04. - 125 г. от рождението на Христина Морфова, българска оперна певица (1889 – 1936)